

Encyklopedia Solidarności

<https://encysol.pl/es/encyklopedia/hasla-rzeczowe/13360,Emisje-telewizyjnie-w-Toruniu.html>
2023-09-27, 11:40

Emisje telewizyjne w Toruniu

"Emisje telewizyjne w Toruniu". Pomysł emitowania haseł na wizji TVP1 powstał w 1985 w środowisku toruńskich naukowców. Pomysłodawcami przedsięwzięcia byli astronomowie z PAN: Jan Hanasz i Zygmunt Turło – autor koncepcji technicznej urządzenia. Było ono sterowane za pomocą komputera Spectrum, składało się z 8 elementów – w tym małego telewizora i długiej anteny – oraz z nadajnika i zasilacza, skonstruowanych przez Eugeniusza Pazderskiego z Wydz. Astronomii UMK. Urządzenie umożliwiała wyświetlanie na ekranach telewizorów ruchomych napisów, które przesuwają się w trakcie programu telewizyjnego. Próby działania prowadzono w letnim domku Wiesława Radomskiego. Konstruktorów i sprzęt dowoziła tam Maria Anna Karwowska. Pierwsza emisja odbyła się 14 IX 1985 z mieszkania Elżbiety Mossakowskiej. Grzegorz Drozdowski i J. Hanasz wyemitowali na ekranach telewizorów napisy: „Solidarność Toruń. Dość podwyżek cen, kłamstw, represji” i „Solidarność. [Bojkot wyborów](#) naszym obowiązkiem”. Drugą emisję przeprowadzili 26 IX 1985 J. Hanasz, Z. Turło i Leszek Zaleski z mieszkania Piotra Łukaszewskiego (transportem urządzenia zajęli się taksówkarze Marian Jaśkowiec i Edward Staszkiwicz). Po zakończeniu emisji do mieszkania wkroczyła SB i aresztowała wszystkich obecnych. Po wystosowaniu do sądu poręczeń za zatrzymanych, 16 XI zwolniono z aresztu Z. Turło, który podczas procesu rozpoczętego 20 I 1986 odpowiadał z wolnej stopy. Wszyscy oskarżeni otrzymali kary 1-1,5 r. więzienia w zawieszeniu. Prokuratura i obrońcy (m.in. Jan Olszewski i Andrzej Grabiński) złożyli wnioski rewizyjne. Sprawę ostatecznie umorzono na mocy amnestii z 22 VII 1986. W 1987 naukowcy toruńscy postanowili rozpocząć seryjną produkcję nadajników do emisji haseł na wizji. W tym celu nawiązali kontakt z Piotrem Kwiekim z Uniwersytetu Gdańskiego, produkcji jednak nie uruchomiono ze względu na rewizję SB na Wydziale Fizyki UG, w trakcie której zarekwirowano części

urządzenia. Toruńskie emisje telewizyjne szeroko opisano w prasie i literaturze zachodniej jako wyjątkowo pomysłowy sposób uprawiania piractwa telewizyjnego, podkreślając przy tym ich patriotyczny charakter.

Krzysztof Biernacki

[Toruń](#), [Region Toruń](#)

[Poprzedni](#)
[Następny](#)

[Zgłoś błąd lub potrzebę uzupełnienia](#)